

Hà Nội, ngày 01 tháng 9 năm 2024

Số: KNHD-09/SH/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG HỒNG
THỜI HẠN THÁNG**

(Từ ngày 01/9/2024 đến ngày 30/9/2024)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 8/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 79-86%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 617-657°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 107-109mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu dao động trong khoảng 95-123mm; Cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng 72-95%; Nhiệt độ tối cao trung bình dao động trong khoảng 32-34°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-27°C; nhiệt độ trung bình tại khu vực phổ biến cao hơn 0,5-1,0°C so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa phổ biến thiếu hụt 20-40% so với TBNN cùng thời kỳ.

Trong tháng 8, khu vực đã xuất hiện 03 đợt nắng nóng, nắng nóng gay gắt diện rộng từ 04-10/8, 16-20/8, 27/8 đến hết tháng 8; trong đó đợt nắng nóng từ ngày 04-10/8 tại Đồng bằng Bắc Bộ xuất hiện nhiều nơi có nhiệt độ ngày phổ biến từ 38,0-39,0°C. Cũng trong tháng 8, khu vực đã xuất hiện nhiều ngày mưa vừa, mưa to diện rộng vào các thời kỳ từ ngày 11-13/8 và từ ngày 21-25/8. Trong tháng 8, khu vực đã xuất hiện mưa lớn kèm theo lốc, sét, ngập lụt, sạt lở đất từ ngày 22-23/8 đã gây thiệt hại 2 ha hoa màu tại tỉnh Vĩnh Phúc. Nguồn: Văn phòng Thường trực Ban chỉ đạo Quốc gia về Phòng chống thiên tai).

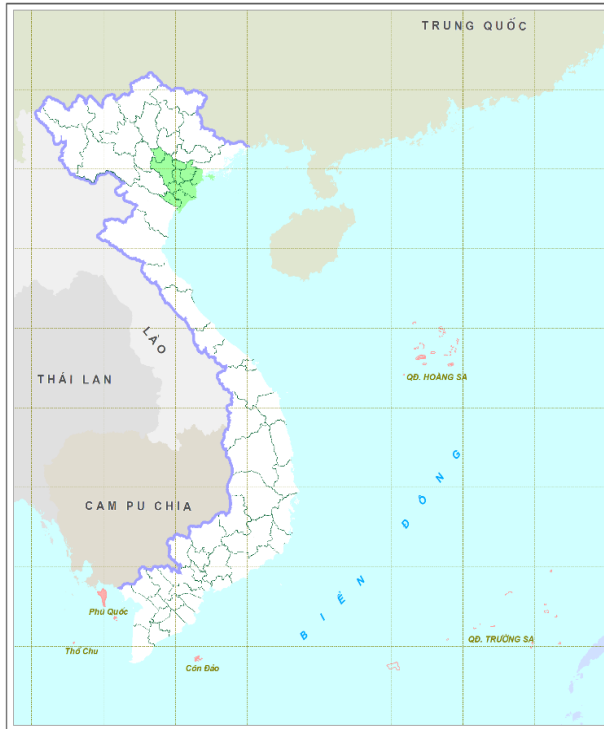
Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/8/2024)

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 8
Độ ẩm không khí (%)	74-83	80-89	81-88	79-86
Nhiệt độ tối cao (°C)	33-35	33-34	32-34	33-34
Nhiệt độ tối thấp (°C)	27-28	26-28	25-27	26-27
Tích ôn hữu hiệu (°C)	226-241	197-209	195-208	617-657
Mưa hữu hiệu (mm)	2-42	6-66	23-106	95-123
Bộc thoát hơi tiềm năng (mm)	38-39	35-35	34-34	107-109
Cân bằng nước trong đất (%)	72-95			

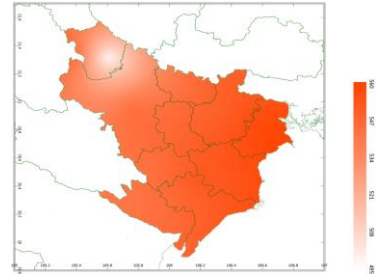
Lúa vụ Mùa trong các giai đoạn hồi xanh - đẻ nhánh - đứng cái - làm đòng, một số diện tích lúa Mùa sớm đã bắt đầu trổ bông. Trong khoảng 10 ngày đầu tháng 8, khu vực phổ biến ngày nắng, có nơi có nắng nóng; chiều tối và đêm có mưa vài nơi với lượng không đáng kể đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác tiêu thoát nước trên những diện tích lúa đã bị ngập do các đợt mưa lớn xảy ra trong những ngày cuối tháng 7. Tuy nhiên, do mưa lớn trước đó dồn dập, mực nước trong ruộng và xung quanh các kênh mương và hệ thống khu vực đều ở mức cao cùng với áp lực từ việc xả lũ từ các hồ thủy điện phía trên đã khiến cho công tác tiêu úng cho cây lúa ở nhiều nơi diễn ra khá khó khăn. Những ngày cuối tháng, trên khu vực trên khu vực xuất hiện nhiều ngày có mưa, mưa vừa, có nơi có mưa to đến rất to, đan xen với những ngày trời tạnh ráo, có nắng - nắng nóng, đã giúp đảm bảo cung cấp và duy trì lượng nước cần thiết cho nhiều diện tích lúa trên khu vực. Điều kiện thời tiết có nắng nóng xen kẽ với các đợt mưa rào và dông đã tạo điều kiện thuận lợi cho sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, rầy các loại, bệnh đạo ôn, bệnh bạc lá - đốm sọc vi khuẩn phát triển và gây hại trên nhiều diện tích lúa Mùa trên khu vực.

Cây ngô phổ biến trong các giai đoạn phát triển thân lá - trổ cờ - phun râu – thu hoạch. Trong tháng 8, do ảnh hưởng của các đợt mưa lớn xảy ra liên tiếp trước đó đã gây ra tình dư thừa nước, úng nước tại nhiều nơi, ảnh hưởng đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây ngô (đặc biệt là quá trình hô hấp của bộ rễ); bên cạnh đó, một số diện tích ngô trong giai đoạn trổ cờ gặp mưa to đến rất to đã gây trôi lượng lớn các hạt phấn trên cờ ngô, từ đó làm giảm tỉ lệ thụ phấn trên cây ngô và gây ra hiện tượng ngô thừa hạt, không hạt, hạt lép khi thu hoạch. Ngoài ra, trong điều kiện thời tiết có mưa nhiều, độ ẩm trong đất ở nhiều nơi luôn ở mức cao, một số nơi tình trạng úng nước kéo dài nhiều ngày đã tạo điều kiện cho sâu keo mùa thu, sâu xám, rệp hại cờ, bệnh đốm lá ... phát triển và gây hại trên nhiều diện tích ngô trong khu vực.

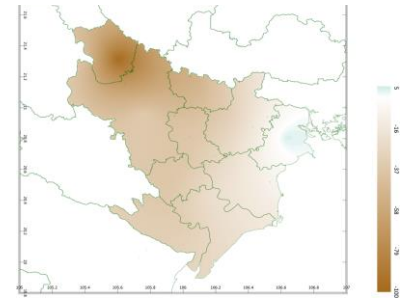
2. Dự báo khí tượng nông nghiệp (từ ngày 01/9/2024 đến ngày 30/9/2024)

Hình 1: Bản đồ vị trí khu vực dự báo

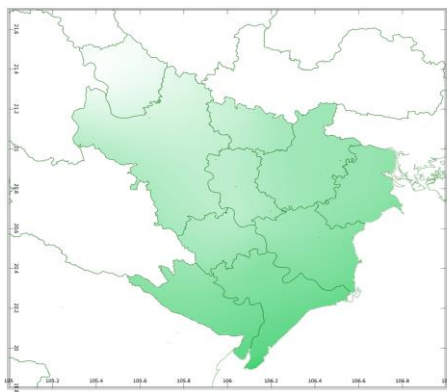

a) Tông tích ôn hữu hiệu

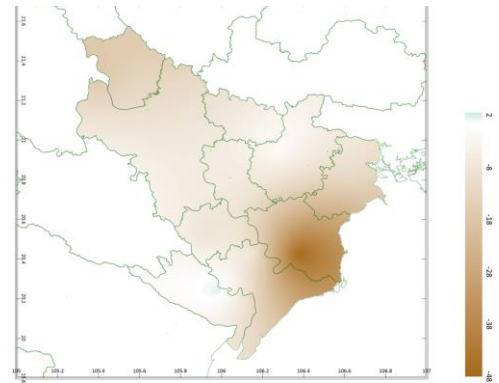

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 2: Bản đồ tông tích ôn hữu hiệu tháng

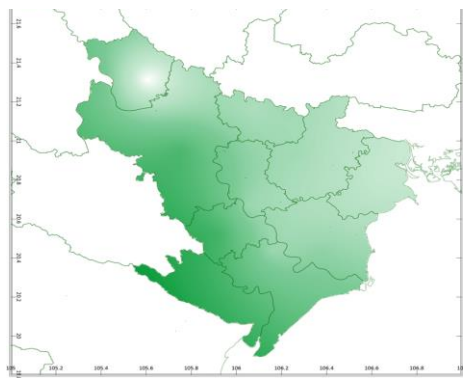

a) Tông lượng mưa hữu hiệu

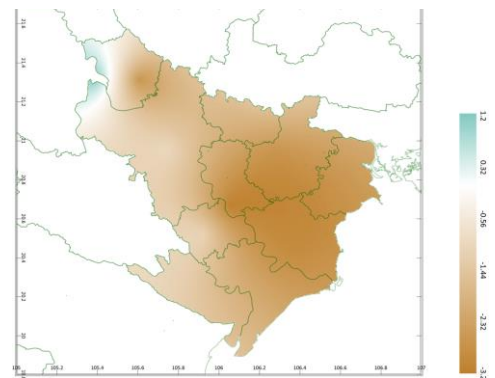

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 3: Bản đồ tông lượng mưa hữu hiệu tháng

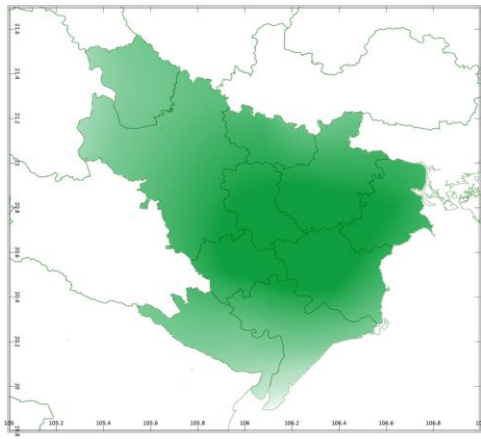

a) Tông lượng bốc thoát hơi tiềm năng

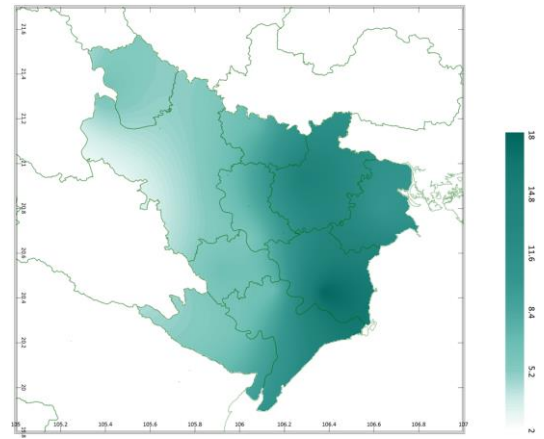

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 4: Bản đồ bốc thoát hơi tiềm năng tháng

a) Cân bằng nước trong đất

b) Mức độ sai khác so với cùng kỳ năm trước

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất tháng

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình trên khu vực dao động từ 29-30°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 23-26°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 164-217°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 183-188°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 149-154°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) trên hầu hết khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 15-97°C; Riêng một phần phía Đông của thành phố Hải Phòng có xu thế cao hơn cùng kỳ khoảng 4°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 27-46mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 30-40mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 19-27mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu trên hầu hết khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 1-46mm; Riêng một phần nhỏ thuộc phía Đông của tỉnh Ninh Bình có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 2mm.

Cân bằng nước trong đất trong tháng 9/2024 dao động trong khoảng 97-99%. So với cùng kỳ năm trước, cân bằng nước trong đất trên toàn khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 2-14%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng dao động trong khoảng 91-93mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trên hầu hết khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 0,1-3,2mm; Riêng phần nhỏ phía Tây Bắc của tỉnh Vĩnh Phúc và thành phố Hà Nội có xu thế cao hơn cùng kỳ có thể lên đến 1,2mm.

Độ ẩm không khí tháng 9/2024 dao động trong khoảng 80-85%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 9
Độ ẩm không khí (%)	80-87	83-87	79-84	80-85
Nhiệt độ tối cao (°C)	28-32	29-30	27-29	29-30
Nhiệt độ tối thấp (°C)	21-27	25-27	24-25	23-26
Tích ôn hữu hiệu (°C)	164-217	183-188	149-154	498-559
Mưa hữu hiệu (mm)	27-46	30-40	19-27	84-106
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	34-36	31-31	26	91-93
Cân bằng nước trong đất (%)	97-99			

3. Cảnh báo khả năng tác động đến sản xuất nông nghiệp

Nhiệt độ trung bình tháng 9/2024 phổ biến cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C, có nơi cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tổng lượng mưa trên khu vực phổ biến cao hơn từ 20-30% so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 9/2024, dự báo hoạt động của bão, ATNĐ trên khu vực biển Đông và ảnh hưởng đến đất liền của Việt Nam có khả năng ở mức xấp xỉ so với TBNN cùng thời kỳ (TBNN trên biển Đông: 2-4 cơn; TBNN đổ bộ: 1-2 cơn). Trong thời kỳ dự báo, trên khu vực sẽ có nhiều ngày có mưa, mưa rào và dông; trong đó có khả năng xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng. Trong mưa dông có thể kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Lúa vụ Mùa tiếp phổ biến trong giai đoạn làm đòng - trổ bông – chín - bắt đầu cho thu hoạch; một số diện tích lúa Mùa được cấy dặm lại sau ngập úng trước đó trong giai đoạn đẻ nhánh rộ - cuối đẻ nhánh – làm đòng - trổ bông – làm hạt. Dự báo tháng 9, khu vực có khả năng có nhiều ngày có mưa, với tổng lượng mưa dự báo dao động trong khoảng 125-297mm, cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng 97-99%. Có thể nhận thấy, lượng mưa dự báo trong tháng 9 có khả năng đảm bảo nhu cầu về nước cho hầu hết các diện tích lúa trong khu vực. Tuy nhiên, cục bộ trong tháng có thể xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng, có khả năng gây ra tình trạng dư thừa nước cho một số diện tích lúa trong khu vực (đặc biệt là tuần thứ 2 của tháng được dự báo có khả năng xảy ra mưa to diện rộng), đồng thời trong các đợt mưa có khả năng kèm theo các hiện tượng thời tiết nguy hiểm khác như dông lốc, sét, mưa đá, gió giật mạnh có thể gây ảnh hưởng, thiệt hại cho lúa vụ Mùa. Do đó, trong tháng tới,

người dân cần tranh thủ những ngày thời tiết tạnh ráo thu hoạch triệt để các diện tích lúa có thể cho thu hoạch nhằm giảm thiểu tối đa thiệt hại có thể xảy ra do mưa lớn, ngập úng. Đồng thời, cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết để chủ động có các phương án điều tiết nước hợp lý cho cây lúa nhằm đảm bảo và duy trì mực nước trong ruộng từ 5-7 cm đối với các diện tích lúa từ giai đoạn đứng cái – chín sữa; 3-5cm đối với các diện tích lúa trong giai đoạn đẻ nhánh rộ; và tiến hành rút cạn nước giữ khô mặt ruộng đối với các diện tích lúa trong giai đoạn cuối đẻ nhánh và giai đoạn lúa chín sáp (trong khoảng 1 tuần) nhằm hạn chế cây lúa đẻ nhánh vô hiệu và giúp quá trình thu hoạch các diện tích lúa đã chín diễn ra dễ dàng hơn. Bên cạnh đó, cần kịp thời bón thúc nuôi đòng trên những diện tích lúa đã chuyển sang giai đoạn đứng cái – phân hóa đòng (lưu ý khi bón cần lựa chọn những ngày trời tạnh ráo hoặc có mưa nhỏ không đáng kể để bón nhằm hạn chế tình trạng thất thoát phân bón do mưa lớn gây ra). Ngoài ra, giai đoạn lúa làm đòng – trở bông rất mẫn cảm đối với một số đối tượng sâu bệnh hại như sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, rầy các loại, bệnh đạo ôn, bệnh khô vằn ... Để đảm bảo cho cây lúa sinh trưởng khỏe mạnh, hạn chế được tác động của sâu bệnh hại đến cây lúa, người dân cần thường xuyên thăm đồng, kịp thời phát hiện các đối tượng gây hại và chủ động phun thuốc phòng trừ kịp thời khi thấy mật độ và tỷ lệ gây hại vượt quá mức cho phép.

Cây ngô tập trung trong các giai đoạn phát triển bắp – thu hoạch. Trong các giai đoạn này, cây ngô yêu cầu độ ẩm đất trong khoảng 70-80%. Trong tháng 9, dự báo tổng lượng mưa hữu hiệu trên khu vực dao động trong khoảng 84-106mm, cân bằng nước trong đất đạt từ 96-99%. Trong điều kiện thời tiết khu vực trong tháng tới được dự báo tiếp tục có mưa nhiều nơi, cân bằng nước trong đất trên toàn khu vực cao hơn rất nhiều so với nhu cầu thực tế của cây ngô, nên người dân cần chú ý: tranh thủ những ngày trời tạnh ráo tích cực thu hoạch các diện tích ngô đã đạt thành phẩm nhằm giảm thiểu tối đa tác động tiêu cực của điều kiện thời tiết bất lợi cũng như sâu bệnh hại đến chất lượng và sản lượng của bắp ngô thành phẩm. Đối với các diện tích ngô đang trong giai đoạn phát triển bắp; cần chú ý mưa to có thể xảy ra tập trung trong tuần thứ 2 của tháng và tại một số tỉnh/thành phố Hưng Yên, Hải Phòng, Thái Bình, Ninh Bình, Nam Định có thể gây ra tình trạng úng nước trong ruộng, do đó, trong thời gian này, đối với các tỉnh kể trên, người dân cần chủ động khơi thông dòng chảy, tạo sẵn các đường thoát nước trong ruộng để kịp thời tiêu nước khi có mưa lớn xảy ra. Đối với các tỉnh còn lại, mặc dù lượng mưa dự báo trong tháng 9 không quá nhiều, tuy nhiên do tích lũy độ ẩm từ các đợt mưa lớn đã xảy ra trong tháng trước đó sẽ làm cho độ ẩm đất trong tháng 9 tiếp tục ở mức cao, cao hơn so với

nhu cầu thực tế của cây ngô; do đó, trong tháng 9 người dân cần chú ý tiếp tục thực hiện các biện pháp giúp giảm độ ẩm trong đất về ngưỡng giá trị độ ẩm đất thích hợp cho cây ngô như thường xuyên xới xáo trong ruộng kết hợp làm sạch cỏ dại và tỉa bỏ bớt một số lá đã già dưới gốc nhằm giúp bề mặt đất thông thoáng, từ đó góp phần làm giảm độ ẩm trong đất và hạn chế sâu bệnh hại trú ngụ. Trong tháng 9, cần tiếp tục chú ý một số đối tượng sâu bệnh hại chủ yếu như: sâu đục thân, sâu đục bắp, rệp hại cò, bệnh đốm lá ...

Trong tháng 9, dự báo bão, ATNĐ có khả năng tiếp tục xuất hiện trên biển Đông và ảnh hưởng đến đất liền. Trong thời kỳ dự báo, trên khu vực sẽ có nhiều ngày có mưa, mưa rào và dông; trong đó có khả năng xuất hiện một số đợt mưa vừa, mưa to diện rộng. Trong mưa dông có thể kèm theo lốc, sét, mưa đá và gió giật mạnh. Do đó, cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết, thường xuyên cập nhật các thông tin dự báo, cảnh báo thời tiết để chủ động có các phương án ứng phó kịp thời nhằm giảm thiểu tối đa thiệt hại có thể xảy ra do các loại hình thiên tai gây ra.

Tin phát ngày: 01/9/2024

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/10/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng